

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Viite: Kuuleminen 28.4.2016

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi metsästyslain 33 ja 34 §:n muuttamisesta (HE 48/2016 vp)

1. Lähtökohta esityksen laatimiselle

Hallituksen esityksen laatiminen on perustunut maa- ja metsätalousministeriön 11 päivänä joulukuuta 2014 asettaman Villisikatyöryhmän mietinnön (MMM 2015:1) sisältämiin ehdotuksiin toimenpideohjelmaksi villisikakannan hallinnan tehostamiseksi ja afrikkalaisen sikaruton leviämisen estämiseksi.

2. Afrikkalaisten sikaruton vaikutukset sikataloudelle ja kansantaloudelle

Suomeen saapuessaan afrikkalaisella sikarutolla olisi merkittäviä taloudellisia seurauksia maamme sikataloudelle. Jos Suomessa todettaisiin yksikin tartuntatapaus sikalassa, kaikki siat kyseisessä sikalassa jouduttaisiin lopettamaan.

Afrikkalainen sikarutto aiheuttaisi myös alueellisia sikojen ja sianlihatuotteiden kuljetusrajoituksia ja siten myös kustannuksia ja uudelleenjärjestelytarpeita sikaelinkeinoille kotimaassa. Kuljetusten häiriintyminen johtaa nopeasti ylitäyttöön sikatiloilla, jolloin sikoja jouduttaisiin todennäköisesti hyvinvointisyistä lopettamaan ja hävittämään useilla tiloilla.

Yhden afrikkalaisen sikarutto -taudinpurkauksen eli todetun taudin keskimääräinen hinta-arvio kansantaloudelle on noin 10,5 miljoonaa euroa, vaikkakin vaihtelu voi olla hyvin suurta. Kotieläinsektorin tappiot olisivat noin 17,3 miljoonaa euroa. Tappiot vaihtelisivat 7,5 – 38,1 miljoonan euron välillä. Kansantaloudellinen menetys voi olla myös suurempi, koska menetykset riippuvat voimakkaasti afrikkalaisen sikaruton aiheuttaman vientikatkoksen kestosta.

3. Metsästyslain 33 ja 34 §:n muuttaminen

Metsästyslain 33 §:ään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti. Momentilla säädettäisiin poikkeus pykälän 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuun keinovalon käyttämiseen siten, että villisian ja supikoiran metsästyksessä sallittaisiin kiinteän keinovalon käyttö villisian ruokintapaikalla.

Villisian houkuttelutarkoitukseen rakennetulle ruokintapaikalle olisi mahdollista sijoittaa kiinteä keinovalo. Valon käytöstä seuraisi metsästäjien turvallisuuden parantuminen. Valon käyttämisellä edistettäisiin myös eläinsuojelulain 32 §:ssä tarkoitettua nopeaa ja kivutonta eläimen lopettamista.

Kiinteän keinovalon käyttämisellä pyrittäisiin estämään myös metsästysasetuksen 25 §:n 2 momentissa tarkoitettua villisikakannan, jota vuotta nuorempi jälkeläinen seuraa, metsästäminen. Metsästys tulisi olla edellä mainitut seikat huomioiden valikoivaa ja oikeassa pyyntijärjestyksessä tapahtuvaa.

Samalla säädettäisiin myös supikoiran metsästyksestä villisian ruokintapaikalla, koska supikoira käyttää luontaisesti ruokailupaikkoinaan samoja paikkoja kuin villisika. Kiinteän keinovalon käyttäminen tulisi siten olla mahdollista villisian ruokintapaikoilla myös supikoiran metsästyksessä. Riistanhoidon kannalta olisi epätarkoituksenmukaista, että kiinteän keinovalon olemassaolo estäisi supikoiran metsästyksen.

Lain 34 §:ää ehdotetaan täydennettäväksi siten, että sen 1 momentin 4 kohdan luetteloon lisättäisiin aitaus. Tällä lisäyksellä valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää villisikojen pyynnissä käytettävän aitauksen ominaisuuksista ja aitauksen käyttämisestä. Aitaus pyyntivälineenä olisi hyödyllinen villisikakannan säätelyssä, koska aitaukseen tulisi mahtua metsästyksen tehostamista ajatellen villisikalauma yhden villisian sijaan. Lisäksi aitaus soveltuu eläinsuojelulliset näkökohdat huomioon ottaen isokokoiselle ja helposti stressaantuvalla eläimelle paremmin kuin muut jo nyt voimassa olevassa lainkohdassa mainitut pyyntivälineet.

Aitauksen tulee olla riittävän vahvaa tekoa ja mielellään muodoltaan pyöreä, jotta estetään villisikojen kiipeäminen kulmiin toistensa päälle ja karkaaminen. Aitauksen tulisi olla kattamaton, jotta ruokinta-aitaukseen eksyneet sarvelliset hirvieläimet eivät satuttaisi itseään yrittäessään hypätä aidan yli.

Maa- ja metsätalousministeriö pitää tärkeänä, että edellä mainitut muutokset tehdään metsästyslakiin, jotta villisian kannanhoidollista metsästystä voidaan tehostaa ja siten estää afrikkalaisen sikaruton leviäminen Suomeen.